

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
Ταχ. Δ/ση: ΑΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΠΥΛΗ Ε1-Ε2
ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 18510
Πληροφορίες: 1. ΠΧΗΣ Λ.Σ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
2. ΑΝΘΧΟΣ Λ.Σ. (Ν) ΨΑΡΑΚΗ-ΦΥΤΡΟΥ ΜΠΙΑΝΚΑ
Τηλ.: 213 137 4308, 4238
Email: dianp@yna.gov.gr

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 13 - 02 - 2026
Α.Π.: 2880.2/ 10256 /2026

Προς:

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: 2η Τροποποίηση της Πράξης «ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ Α΄ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ» με Κωδικό ΟΠΣ 5225444 στο «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ) 2021-2025»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005, Α΄ 98), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος ..... διοίκησης» (Α΄ 133)
- β) Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α΄ 133)
- γ) Ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α΄ 167), όπως ίσχυε κατά την έκδοση της Απόφασης υπό στοιχείο 8
- δ) Ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 239) και ειδικότερα το άρθρο 42 αυτού
- ε) Π.Δ. 70/2015 «(...) Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (...)» (Α΄ 114)
- στ) Π.Δ. 13/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» και ιδίως την παρ. 7 του άρθρου 59 αυτού, σύμφωνα με την οποία ορίζεται η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, ως αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Τ.Π.Α. Α΄ Υ.ΝΑ.Ν.Π. για την προγραμματική περίοδο 2021-2025, εξαιρουμένου του αντίστοιχου Υποπρογράμματος της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Α΄ 26)
- ζ) Π.Δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία

Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» και ιδίως το άρθρο 10 αυτού (Α' 130)

η) Π.Δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130)- Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139)

θ) Π.Δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44)

ι) Αριθμ. 1000/41733/2025/03.6.2025 Απόφαση ΥΝ.ΑΝ.Π. «Υπαγωγή υπηρεσιών και μεταβίβαση της άσκησης αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σε υφιστάμενα υπηρεσιακά όργανα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Β' 3144)

2. Την υπ' αρ. 2016/C262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Την υπ' αρ. 38 της 31.8.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174)

4. Την υπ' αρ. 95189/14.9.2020 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 3961)

5. Την υπ' αρ. 62564/04.6.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025» (Β' 2442)

6. Την υπ' αρ. 126518/22.11.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης» (Β' 5524)

7. Την υπ' αρ. 21168/25.02.2022 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 1193)

8. Την αριθμ. πρωτ. 2880.1/12814/2025/20.02.2025 Απόφαση Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής Ένταξη της Πράξης με τίτλο «ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΩΝ Α' ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ» με Κωδικό Π.Σ. Ε.Π.Α. 5225444 [...] (ΑΔΑ:6ΦΜΤ4653ΠΩ-ΓΑΟ), όπως ισχύει

Αποφασίζει

την 2η Τροποποίηση της Πράξης «ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ Α' ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ» με Κωδικό ΟΠΣ 5225444 στο «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ) 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών κλπ)», ως προς την ημερομηνία λήξης της Πράξης.

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5225444
2.Δικαιούχος:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1011705

4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:

1. Το Α' Λ/Τ Ρίου: Το εν λόγω ακίνητο βρίσκεται στο δυτικό σημείο του λιμανιού του Ρίου και στεγάζεται σε προκατασκευασμένο οικίσκο (container) καταλαμβάνοντας συνολικό εμβαδόν 90 τμ. Το σημείο όπου βρίσκεται ο εν λόγω οικίσκος απέχει από την ακτογραμμή περί τα 70 μέτρα, με συνεπεία κατά τους χειμερινούς μήνες τα νερά της θάλασσας, όταν υπάρχει έντονη θαλασσοταραχή, να πλημυρίζουν όχι μόνο τον περιβάλλοντα χώρο του Λ/Τ αλλά και την ίδια την εγκατάσταση. Η συγκεκριμένη εγκατάσταση όχι μόνο δεν πληροί τις σύγχρονες απαιτούμενες προϋποθέσεις για την λειτουργία διοικητικών Υπηρεσιών, αλλά οι επικρατούσες κάθε φορά καιρικές συνθήκες δημιουργούν επιπλέον προβλήματα και καθιστούν τις συνθήκες εργασίας δύσκολες και αντίξοες. Για τον λόγο αυτό, πρόκειται να ανεγερθεί νέο κτίριο Ε=200 τμ σε παραχωρούμενο χώρο εντός ΧΖΛ Ρίου πλησίον του υφιστάμενου, το οποίο θα είναι κατασκευασμένο με σύγχρονα υλικά και θα ικανοποιεί πλήρως τις αυξημένες στεγαστικές ανάγκες της Λιμενικής Αρχής. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί το ανωτέρω, θα συναφθεί προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Φορέα μας και της «Νέας Μητροπολιτικής Αττικής Α.Ε. - Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης» για την εκπόνηση των σχετικών μελετών και έκδοσης απαραίτητων αδειών.

2. Τον Λιμενικό Σταθμό Φούρνων: Το εν λόγω κτίριο στεγάζεται από το 1999 σε μισθωμένο ακίνητο συνολικού εμβαδού Ε=65 τ.μ. στον πρώτο όροφο κτιρίου οικοδομής στη θέση «ΚΑΜΠΟΣ» Φούρνων Κορσεών του Δήμου Φούρνων της Περιφερειακής Ενότητας Ικαρίας το οποίο δεν επαρκεί για να καλύψει τις αυξημένες στεγαστικές ανάγκες της Λιμενικής Αρχής. Για τον λόγο αυτό δρομολογούνται ενέργειες για την ανέγερση ενός σύγχρονου κτιρίου Ε=100 τετραγωνικών μέτρων σε χώρο εντός Χ.Ζ.Λ. Φούρνων, το οποίο θα παρέχει εποπτεία του λιμένα και αναβαθμισμένες υπηρεσίες προς το συναλλασσόμενο κοινό. Προκειμένου να πραγματοποιηθούν τα ανωτέρω, θα συναφθεί προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Φορέα μας και της «Νέας Μητροπολιτικής Αττικής Α.Ε. - Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης» για την εκπόνηση των σχετικών μελετών και έκδοσης απαραίτητων αδειών.

5. Παραδοτέα πράξης:

ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Γεωτεχνικές Έρευνες και Γεωτεχνική Μελέτη για την εκπόνηση της οριστικής μελέτης για το έργο «Ανέγερση κτιρίων Λιμενικού Σταθμού Φούρνων Κορσεών και Α' Λιμενικού Τμήματος Ρίου για κάλυψη αναγκών Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής» .

ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Οριστική Μελέτη για το έργο «Ανέγερση κτιρίου Α' Λιμενικού Τμήματος Ρίου» για κάλυψη αναγκών Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής.

ΥΠΟΕΡΓΟ 3: Οριστική Μελέτη για το έργο «Ανέγερση κτιρίου Λιμενικού Σταθμού Φούρνων Κορσεών» για κάλυψη αναγκών Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
32514	Κτιριακές υποδομές του δημοσίου τομέα που ανεγείρονται ή αγοράζονται	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	2,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **20/02/2025**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2027**.

9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως **20/12/2025**.

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Παράταση ημερομηνίας λήξης της Πράξης έως 31.12.2027

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	114.808,84
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	114.808,84
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	114.808,84

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

10. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται σε 114.808,84 €.

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΑ289	2025ΝΑ28900000	--	ΝΑΙ	0,00	114.808,84

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

11. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **114.808,84 €.**

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

Εσωτερική διανομή:

1. Γρ. κ. Υ.ΝΑ.Ν.Π.
2. Γρ. κ. Γ.Δ.Ο.Υ.
3. ΔΙ.ΠΡ.Ο.Π. Β'
4. ΔΙ.ΛΙ.Κ.ΥΠ. Γ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ Α΄ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
 Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
 Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠ.Ε.Ο. & ΟΙΚ./ Γ.Γ. Π.Δ.Ε.& Ε.Π.Α./ Γ.Δ.Δ.Ε./ ΔΙ.ΔΙ.Ε.Π. Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
 Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
 Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίηση της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρχη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ